

STN	Environmentálne manažérstvo Vodná stopa Princípy, požiadavky a usmernenia (ISO 14046: 2014)	STN EN ISO 14046 83 9046
------------	--	--

Environmental management. Water footprint. Principles, requirements and guidelines

Management environnemental. Empreinte eau. Principes, exigences et lignes directrices

Umweltmanagement. Wasser-Fußabdruck. Grundsätze, Anforderungen und Leitlinien

Táto norma je slovenskou verziou európskej normy EN ISO 14046: 2016.

Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Táto norma má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN ISO 14046: 2016.

It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing.

It has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto norma nahrádza anglickú verziu STN EN ISO 14046 z júla 2016 v celom rozsahu.

127584

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, 2018

Slovenská technická norma a technická normalizačná informácia je chránená zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii.

Národný predhovor

Obrázky v tejto norme sú prevzaté z elektronických podkladov dodaných z ISO, ©2014 ISO, ref. č. ISO 14046: 2014 E.

Normatívne referenčné dokumenty

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

POZNÁMKA 1. – Ak bola medzinárodná publikácia zmenená spoločnými modifikáciami, čo je indikované označením (mod), použije sa príslušná EN/HD.

POZNÁMKA 2. – Aktuálne informácie o platných a zrušených STN možno získať na webovej stránke www.unms.sk.

ISO 14044: 2006 zavedená v STN EN ISO 14044: 2007 Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Požiadavky a pokyny (ISO 14044: 2006) (83 9044)

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Mgr. Daša Borovská, Bratislava

Technická komisia: TK 72 Environmentálne manažérstvo

ICS 13.020.10; 13.020.60

**Environmentálne manažérstvo
Vodná stopa
Princípy, požiadavky a usmernenia
(ISO 14046: 2014)**

Environmental management
Water footprint
Principles, requirements and guidelines
(ISO 14046: 2014)

Management environnemental
Empreinte eau
Principes, exigences et lignes directrices
(ISO 14046: 2014)

Umweltmanagement
Wasser-Fußabdruck
Grundsätze, Anforderungen und Leitlinien
(ISO 14046: 2014)

Túto európsku normu schválil CEN 25. januára 2016.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunská, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

Obsah

strana

Európsky predhovor	5
Úvod	5
1 Predmet normy	7
2 Normatívne odkazy	7
3 Termíny a definície	7
3.1 Termíny vzťahujúce sa na druhy vody a klasifikácie vody	7
3.2 Termíny vzťahujúce sa na vodu	8
3.3 Termíny vzťahujúce sa na posudzovanie životného cyklu a na posudzovanie vodnej stopy	9
3.4 Termíny vzťahujúce sa na interpretáciu výsledkov vodnej stopy a podávanie správ o vodnej stope.....	10
3.5 Termíny vzťahujúce sa na produkty, systémy produktov, procesy a organizácie	11
3.6 Termíny vzťahujúce sa na údaje a kvalitu údajov	12
4 Princípy	13
4.1 Všeobecne	13
4.2 Perspektíva životného cyklu	13
4.3 Environmentálny záber	13
4.4 Relatívny prístup a funkčná jednotka	13
4.5 Iteratívny prístup	13
4.6 Transparentnosť	13
4.7 Relevantnosť	13
4.8 Kompletnosť	13
4.9 Jednotnosť	13
4.10 Presnosť	14
4.11 Priority vedeckého prístupu	14
4.12 Geografická príslušnosť	14
4.13 Úplnosť	14
5 Metodický rámec.....	14
5.1 Všeobecné požiadavky.....	14
5.2 Definovanie cieľa a predmetu	16
5.3 Inventarizačná analýza vodnej stopy.....	18
5.4 Posudzovanie vplyvov vodnej stopy	24
5.5 Interpretácia výsledkov	28
5.6 Obmedzenia vodnej stopy	28
6 Podávanie správ	29
6.1 Všeobecne	29
6.2 Doplnujúce požiadavky a návod na podávanie správ tretej strane	30
6.3 Porovnávací výrok a porovnávacie štúdie	32
7 Kritické preskúmanie	32
7.1 Všeobecne	32
7.2 Potreba kritického preskúmania	33
7.3 Kritické preskúmanie interným alebo externým expertom.....	33
7.4 Kritické preskúmanie skupinou zainteresovaných strán.....	33
Príloha A (normatívna) – Ďalšie požiadavky a usmernenia pre organizácie	34
Literatúra	36

Európsky predhovor

Text ISO 14046: 2014 pripravila technická komisia ISO/TC 207 Environmentálne manažérstvo Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (ISO) a bol prevzatý ako EN ISO 14046: 2016.

Tento európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do augusta 2016, a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do augusta 2016.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN [a/alebo CENELEC] nezodpovedajú za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

V súlade s vnútornými predpismi CEN/CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecka.

Oznámenie o schválení

Text ISO 14046: 2014 schválil CEN ako EN ISO 14046: 2016 bez akýchkoľvek modifikácií.

Úvod

Voda je dôležitý prírodný zdroj.

Problematika vody a hospodárenia s ňou sa stáva čoraz dôležitejšou témou v celosvetovej diskusii o udržateľnom rozvoji. Tento záujem je poháňaný rastúcou potrebou vody, zvyšujúcim sa nedostatkom vody v mnohých oblastiach a/alebo zhoršovaním kvality vody. To zvyšuje potrebu lepšieho chápania vplyvov súvisiacich s vodou ako základu zlepšenia vodného hospodárstva na miestnej, regionálnej, národnej a globálnej úrovni.

Preto je žiaduce mať vhodné metódy posudzovania, ktoré sa môžu používať v medzinárodnom meradle jednotným spôsobom.

Jednou z metód, ktoré sa na tento účel vyvíjajú, je posudzovanie vodnej stopy.

Potreba posudzovať vodné stopy a podávať o nich správy stále rastie. Existujú na to rôzne metodiky, ktoré v súčasnej dobe kladú dôraz na rôzne aspekty súvisiace s vodou. Preto je potrebné zaistiť jednotnosť posudzovania vodných stôp a podávania správ o vodných stopách.

Očakáva sa, že prínos tejto medzinárodnej normy pre organizácie, vlády a iné zainteresované strany na celom svete bude v tom, že zabezpečí transparentnosť, jednotnosť, reprodukovateľnosť a dôveryhodnosť posudzovania vodnej stopy a podávania správ o vodnej stope produktov, procesov alebo organizácií.

Posudzovanie vodnej stopy vykonané podľa tejto medzinárodnej normy:

- je založené na posudzovaní životného cyklu (podľa ISO 14044);
- je modulárne (t. j. vodná stopa rôznych štádií životného cyklu sa môže sumarizovať a predstavuje celkovú vodnú stopu);
- identifikuje potenciálne environmentálne vplyvy súvisiace s vodou;
- zahŕňa príslušné geografické a časové dimenzie;
- identifikuje množstvo používanej vody a zmeny v kvalite vody;
- využíva hydrologické znalosti.

Posudzovanie vodnej stopy môže pomôcť:

- a) pri posudzovaní rozsahu potenciálnych environmentálnych vplyvov súvisiacich s vodou;
- b) pri identifikovaní možností zníženia potenciálnych s vodou súvisiacich environmentálnych vplyvov produktov v rôznych štádiách ich životného cyklu, ako aj vplyvov procesov a organizácií;
- c) pri strategickom manažerstve rizík súvisiacich s vodou;
- d) pri efektívnom využívaní vody a pri optimalizácii vodného hospodárstva na úrovni produktov, procesov a organizácií;
- e) pri informovaní pracovníkov s rozhodovacou právomocou v priemysle, vo vládných alebo mimovládnych organizáciách o ich potenciálnych environmentálnych vplyvoch súvisiacich s vodou (napríklad na účely strategického plánovania, určovania priorít, navrhovania produktov alebo procesov, alebo ich zmien, pri rozhodovaní o investovaní zdrojov);
- f) pri poskytovaní jednotných a spoľahlivých informácií založených na vedeckých dôkazoch na účely podávania správ o vodnej stope.

Samotné posudzovanie vodnej stopy nepostačuje na opis celkových potenciálnych environmentálnych vplyvov produktov, procesov alebo organizácií.

Posudzovanie vodnej stopy podľa tejto medzinárodnej normy sa môže vykonávať ako samostatné posudzovanie so samostatným podávaním správy, keď sa posudzujú len vplyvy súvisiace s vodou, alebo sa môže vykonávať ako súčasť posudzovania životného cyklu, pri ktorom sa berie do úvahy úplný súbor environmentálnych vplyvov a nielen vplyvy súvisiace s vodou.

V tejto medzinárodnej norme sa používa termín „vodná stopa“ len vtedy, ak ide o výsledok posudzovania vplyvu.

Špecifický rozsah posudzovania vodnej stopy definujú používatelia tejto medzinárodnej normy v súlade s vlastnými požiadavkami.

POZNÁMKA 1. – V tejto medzinárodnej norme termín „produkt“ zahŕňa služby.

POZNÁMKA 2. – V tejto medzinárodnej norme termín „environmentálne vplyvy“ zahŕňa oblasti vplyvov, ktoré sa spravidla používajú pri modeloch vplyvov v posudzovaní životného cyklu, ako sú vplyvy na ekosystémy, na ľudské zdravie a na zdroje.

POZNÁMKA 3. – Podávanie správ sa odlišuje od komunikácie. Požiadavky a usmernenia na podávanie správ sú predmetom tejto medzinárodnej normy, ale požiadavky a usmernenia na komunikáciu, ako sú environmentálne značky alebo vyhlásenia, nepatria do predmetu tejto medzinárodnej normy.

1 Predmet normy

Táto medzinárodná norma špecifikuje princípy, požiadavky a usmernenia súvisiace s posudzovaním vodnej stopy produktov, procesov a organizácií založenom na posudzovaní životného cyklu (LCA, Life Cycle Assessment).

Táto medzinárodná norma obsahuje princípy, požiadavky a usmernenia na vykonávanie posudzovania vodnej stopy a na podávanie správ o vodnej stope, a to ako samostatného posudzovania, alebo ako súčasť komplexnejšieho environmentálneho posudzovania.

V posudzovaní sú zahrnuté len tie emisie do ovzdušia a pôdy, ktoré majú vplyv na kvalitu vody, a nie všetky emisie do ovzdušia a pôdy.

Výsledkom posudzovania vodnej stopy je jediná hodnota alebo profil výsledných hodnôt indikátorov oblastí vplyvov.

Zatiaľ čo podávanie správ patrí do predmetu tejto medzinárodnej normy, komunikácia súvisiaca s výsledkami posudzovania vodnej stopy, napríklad vo forme značiek alebo vyhlásení, nepatrí do predmetu tejto medzinárodnej normy.

POZNÁMKA. – Špecifické požiadavky a usmernenia pre organizácie sú v prílohe A.

2 Normatívne odkazy

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

ISO 14044: 2006 *Environmental management – Life cycle assessment – Requirements and guidelines*. [Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Požiadavky a pokyny.]

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN